

บทคัดย่อ

ภาวะสุขภาพและสมรรถนะของผู้สูงอายุ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ ๙ นครราชสีมา

นฤมล ไธสวนศรี และ คินาท แชนอก

ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา

นฤมล ไธสวนศรี 177 หมู่ 6 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30280 Email address: Maviskar@hotmail.com เบอร์โทรศัพท์มือถือ 090-289-6873

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังร่วมกับความเสื่อมตามกระบวนการ ทำให้แนวโน้มการเกิดภาวะพึ่งพิงสูงขึ้น การศึกษาเชิงพรรณนานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพและสมรรถนะของผู้สูงอายุในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 9 นครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มารับบริการในคลินิกสร้างเสริมสมรรถนะและสุขภาพผู้สูงอายุ จำนวน 69 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบบันทึกข้อมูล และแบบทดสอบ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลสุขภาพ ภาวะสุขภาพ (ภาวะสุขภาพทั่วไป ภาวะโภชนาการ และภาวะสุขภาพช่องปากและฟัน) และสมรรถนะ (ภาวะหกล้ม ภาวะสมองเสื่อม และภาวะซึมเศร้า) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา

ผลการศึกษา ด้านภาวะสุขภาพ พบว่า ภาวะสุขภาพทั่วไปผู้สูงอายุมีดัชนีมวลกายอยู่ในระดับอ้วนอันตราย จำนวน 5 ราย มีเส้นรอบเอวเกิน ร้อยละ 75 ความดันโลหิตสูง ร้อยละ 23 น้ำตาลในเลือดสูง จำนวน 8 ราย เกือบครึ่งหนึ่งมีภาวะโลหิตจาง และเกินกว่าครึ่งหนึ่งมีไขมันเลวสูง ภาวะโภชนาการเสี่ยงต่อภาวะขาดสารอาหาร ร้อยละ 25 ภาวะสุขภาพช่องปากและฟันมีฟันใช้งานได้น้อยกว่า 20 ซี่ ร้อยละ 35 ฟันคู่สบน้อยกว่า 4 คู่สบ ร้อยละ 41 ด้านสมรรถนะ พบว่า ผู้สูงอายุเสี่ยงต่อภาวะหกล้ม ร้อยละ 32 สงสัยภาวะสมองเสื่อม จำนวน 1 ราย กว่าครึ่งหนึ่งของผู้สูงอายุมีภาวะบกพร่องของสมองระยะต้น จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 54 และเริ่มมีภาวะซึมเศร้า จำนวน 3 ราย

ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและสมรรถนะที่ควรได้รับการดูแลในทุกด้าน จึงควรสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ และพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมบริการสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุให้ครอบคลุมทุกด้าน

คำสำคัญ : ภาวะสุขภาพ/ สมรรถนะ/ ผู้สูงอายุ